

Strategidokumentet 2022 - 2025

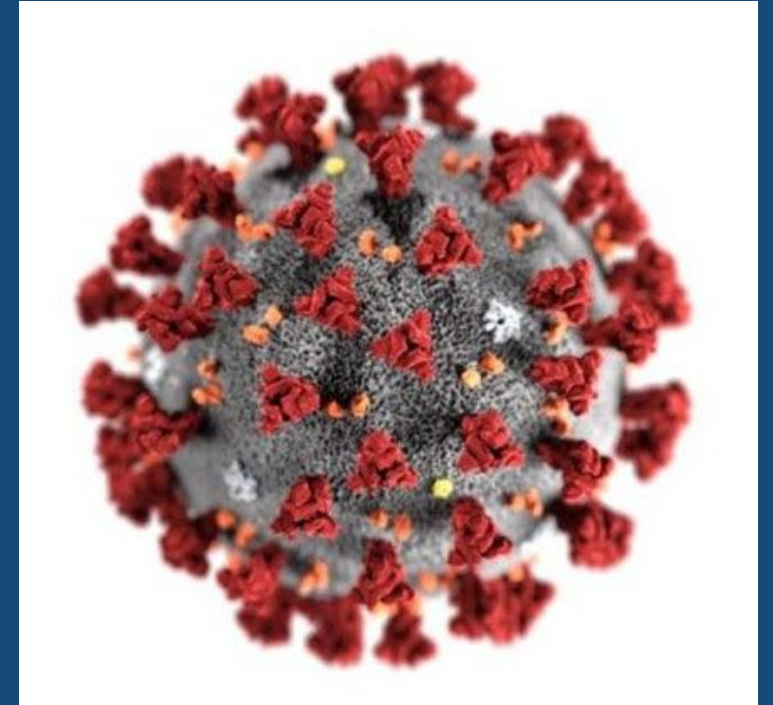
Larvik
kommune

VELFERD - veivalg for fremtiden

Paul Hellenes, Økonomisjef
Gro Herheim, Kommunedirektør

HOVEDBUDSKAP

1. Vi har mindre penger å skape velferd for
2. Vi driver effektivt
3. Vi har økende behov for velferd
4. Vi må finansiere fremtidens behov

VI HAR MINDRE Å SKAPE VELFERD FOR, FORDI:

- mye gjeld
- mindre skatt
- lavere inntekter

VI DRIVER EFFEKTIVT

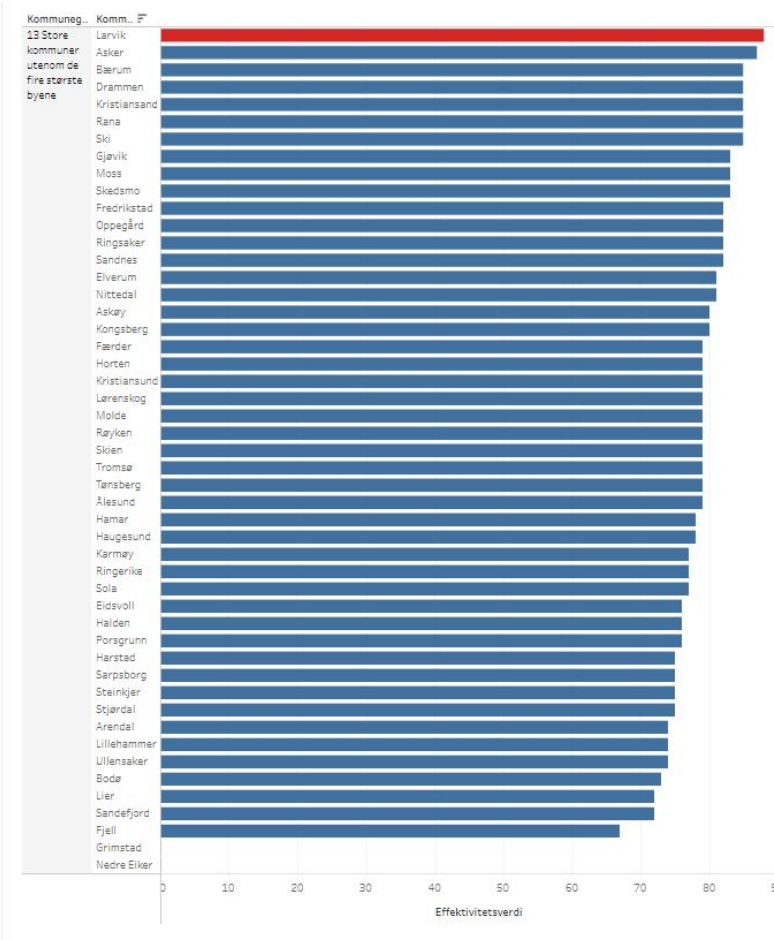
KS Kommunebarometeret:

- Helhet:

- Mest effektiv i fylket
- Nr 7 i landet, uavhengig av kommunegruppe

- Best i kommunegruppe 11:

- Pleie og omsorg
- Barnehage
- Administrasjon og styring

ØKENDE BEHOV FOR VELFERD

Flere unge med omsorgsbehov, økende antall eldre, høy andel med demenssykdommer:

- Vi må investere i helsehus, sykehjemsplasser og legevakt
 - for forsvarlige tjenester
- Vi har behov for økt bemanning
- Vi må investere i tiltak for økt attraktivitet, næringsutvikling og verdiskaping
 - for økte skatteinntekter i fremtiden

Forsterkes av pandemi og statsbudsjettet:

- Bemanningsnorm barnehage er underfinansiert. Finansiering av ressurskrevende tjenester strammes ytterligere inn. Fastlegeordningen er under press. Barnevernsreformen vil koste.

FREMTIDENS BEHOV MÅ FINANSIERES

Kommunedirektørens råd:

- Eiendomsskatt fra 2022, omstilling og effektivisering, strukturtiltak, kutt i kvalitet og omfang i tjenestene

Alternativ til kommunedirektørens forslag:

- Eiendomsskatt fra 2024, omstilling og effektivisering, strukturtiltak, kutt i kvalitet og omfang i tjenestene, svakere finansiell status/utsettelse av tiltak

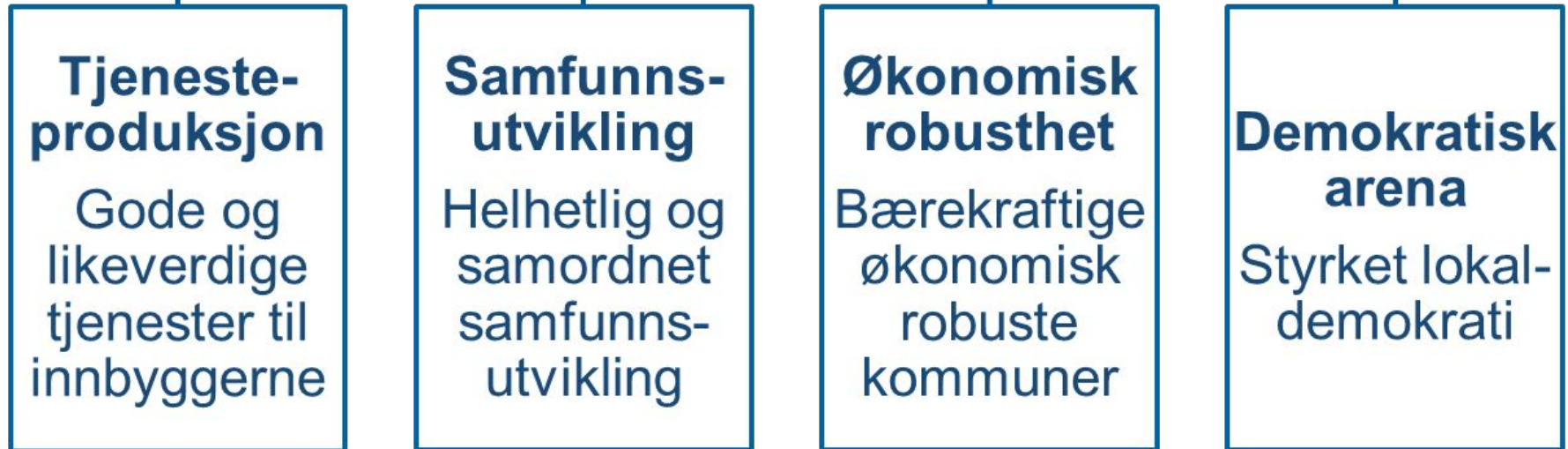

DAGSORDEN

- Kommunens oppdrag, utfordringsbilde, verktøykasse. Strategier i perioden. Profil og prioriteringer for Strategidokumentet 2022 - 2025
- Økonomisk situasjon ved utgangen av 2021 og nærmere om forslaget
- Videre behandling, tilgjengelig materiale og spørsmålsordningen
- Detaljert orientering i Hovedutvalgene kl 17

Kommunen er en ramme for velferd og trivsel

Vårt kjerneoppdrag

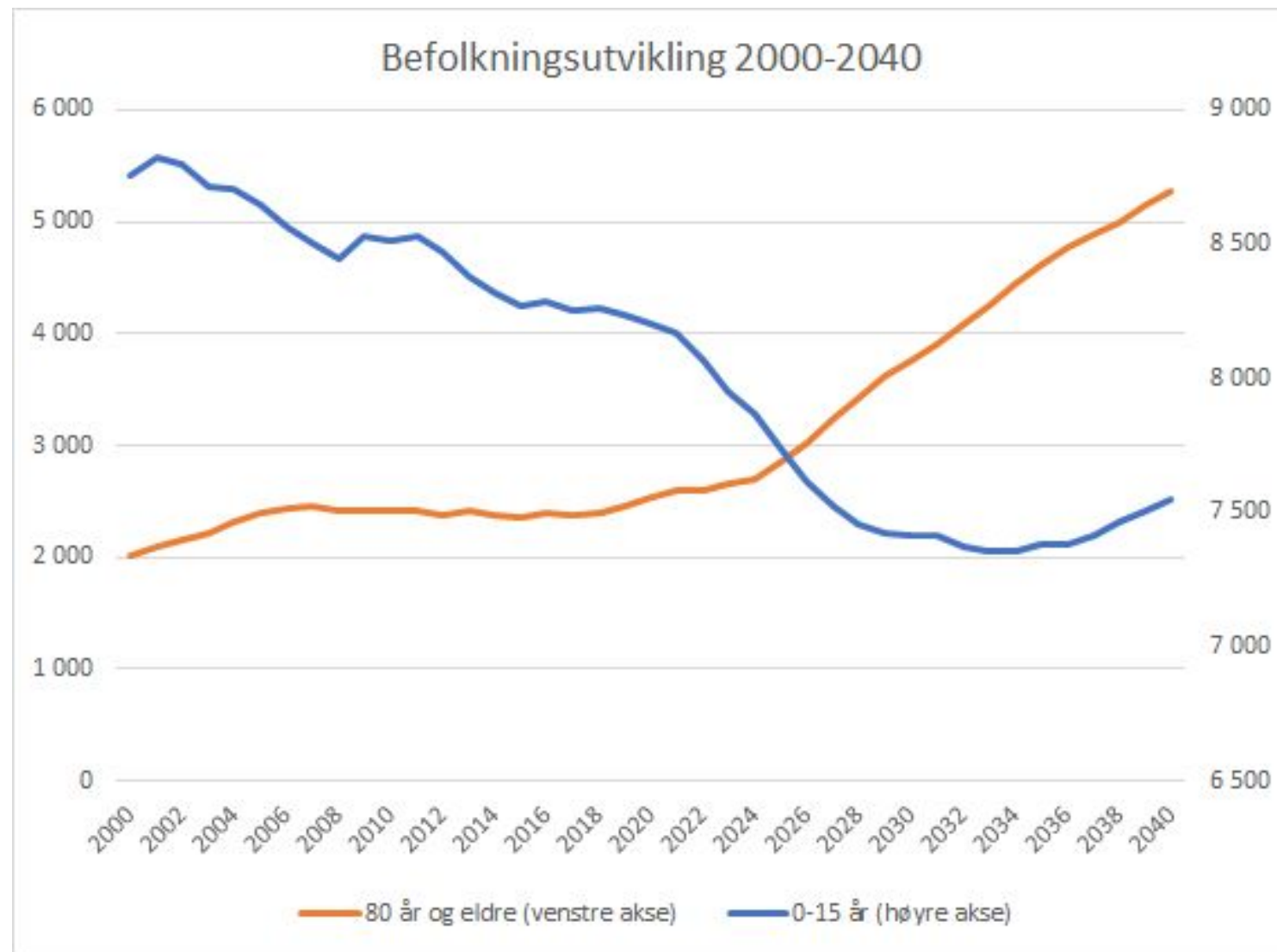

Perspektivmeldingen 2021

- Det går mot trangere økonomiske tider, med lite rom for nye offentlige utgifter
- På lang sikt er utfordringene ennå større
- Det finnes løsninger, med de vil være upopulære
- Klimapolitikken går i riktig retning, men for sakte

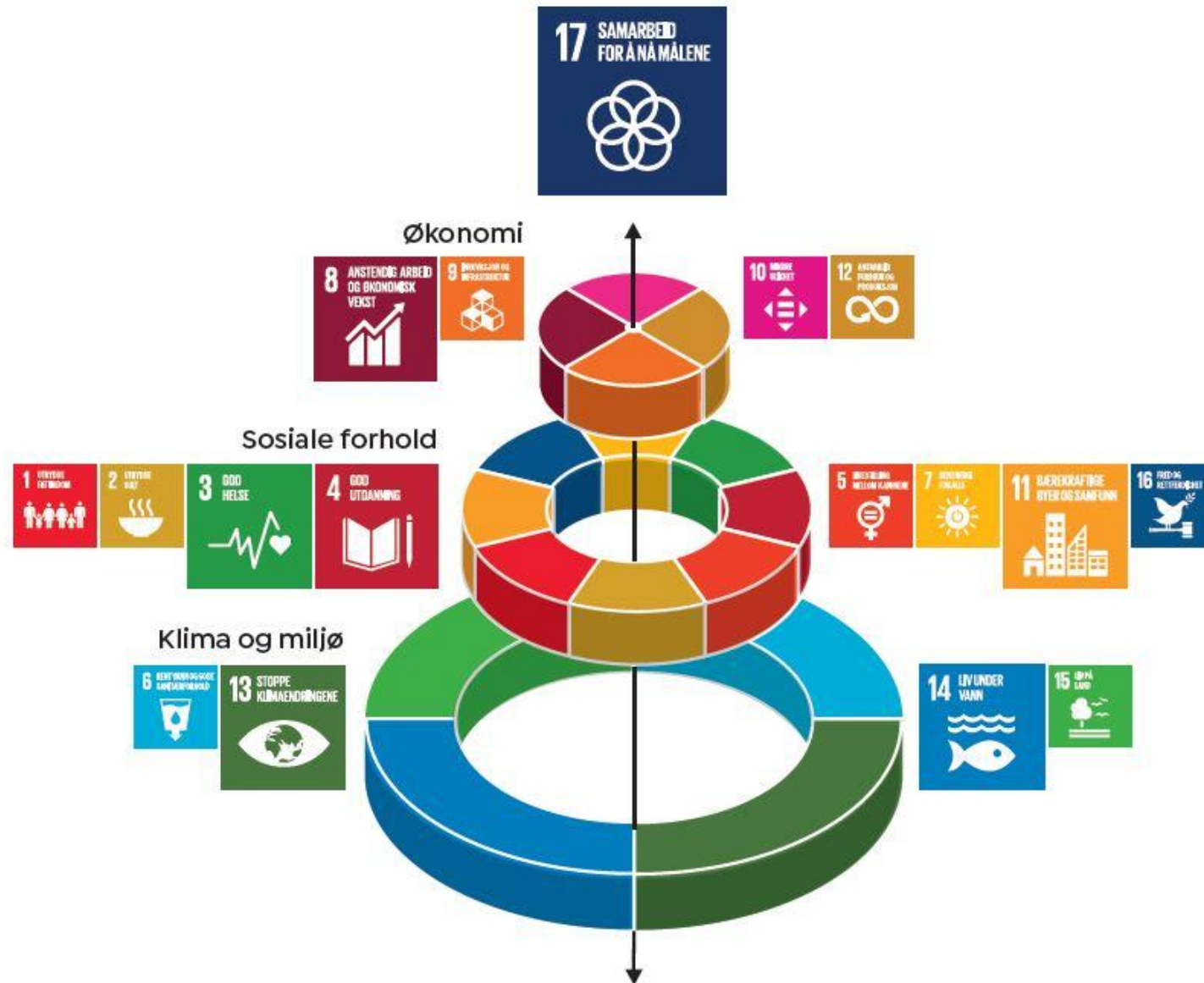
Enig med Erna?

Vi tar demografien på alvor, og det koster...

Kommunestyret har vedtatt gode planer for å lykkes!

Strategier i perioden

Strategier for organisasjonsutvikling

Best på å være best - med de ressursene vi har

DE PENGENE VI HAR

Realitetsorientering og felles virkelighetsforståelse

DE RESSURSENE VI HAR I LOKALSAMFUNNET

Samskaping og vår samhandlingsevne

DE INNBYGGERNE VI HAR

Medborgerskap og myndiggjøring

DE NABOENE VI HAR

Regionalt perspektiv og felles prioriteringer

DE ANSATTE VI HAR

De beste må ønske å jobbe i Larvik kommune

Strategier for tjenesteproduksjon

Skape mer for mindre – sammen

Strategier for økonomisk bærekraft

Budsjettreform!

Strategier for samfunnsutvikling

Setter kraft bak ambisjonene

Sentralen

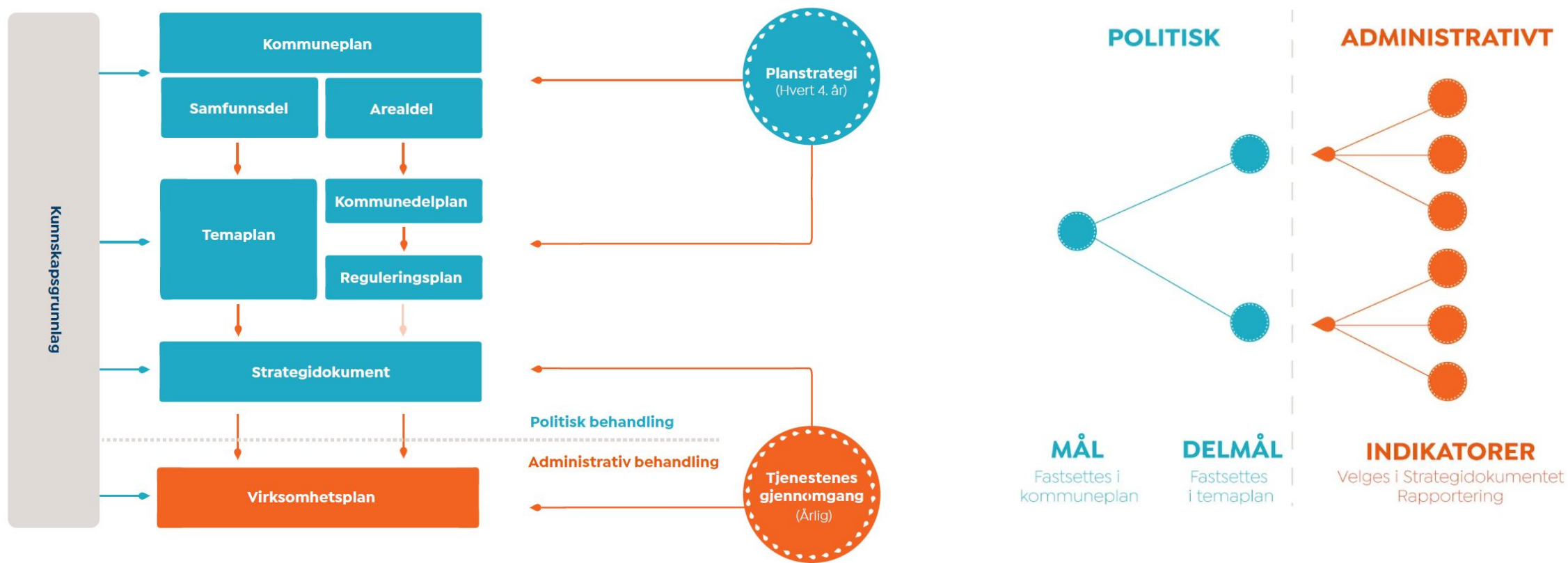

Strategier for demokratisk arena

Vi er folkevalgt styrt

EFFEKTIVT PLANSYSTEM - MÅLRETTE RAPPORTERING

PROFIL OG PRIORITERINGER

- Videreføre og forsterke eksisterende satsinger

Utgangspunkt:

De som bor og har sin virksomhet her.

Vi trenger alle våre ansatte.

Hovedbudskap

Investeringsbudsjett:

- *Digitaliseringsprosjekter*
- *VAR-investeringer på fortsatt høyt nivå*
- *Sykehjemsplasser og Helsekvartal*
- *Legevakt*
- *Undersbo rehabiliteres i tråd med tidligere vedtak*
- *Omsorgsteknologi og medisinsk utstyr*
- *Veiformål*
- *Omsorgsboliger*

Flere prosjekter foreslås redusert og/eller utsatt.

Fortsatt stort etterslep på vedlikehold

Hovedbudskap Driftsbudsjett:

- «Kaka» blir mindre - betyr strammere prioritering
- Tar konsekvens av demografien
- Kjerneoppgavene prioriteres (Lovpålagte oppgaver)
- Dyrt å ikke prioritere tidlig innsats og forebyggende tiltak

**VIDEREFØRER OG FORSTERKER
VEDTATTE SATSINGER:**

Økte behov innen
helse og mestring

**Finansieres
innenfor
eksisterende
ramme/ ressurser**

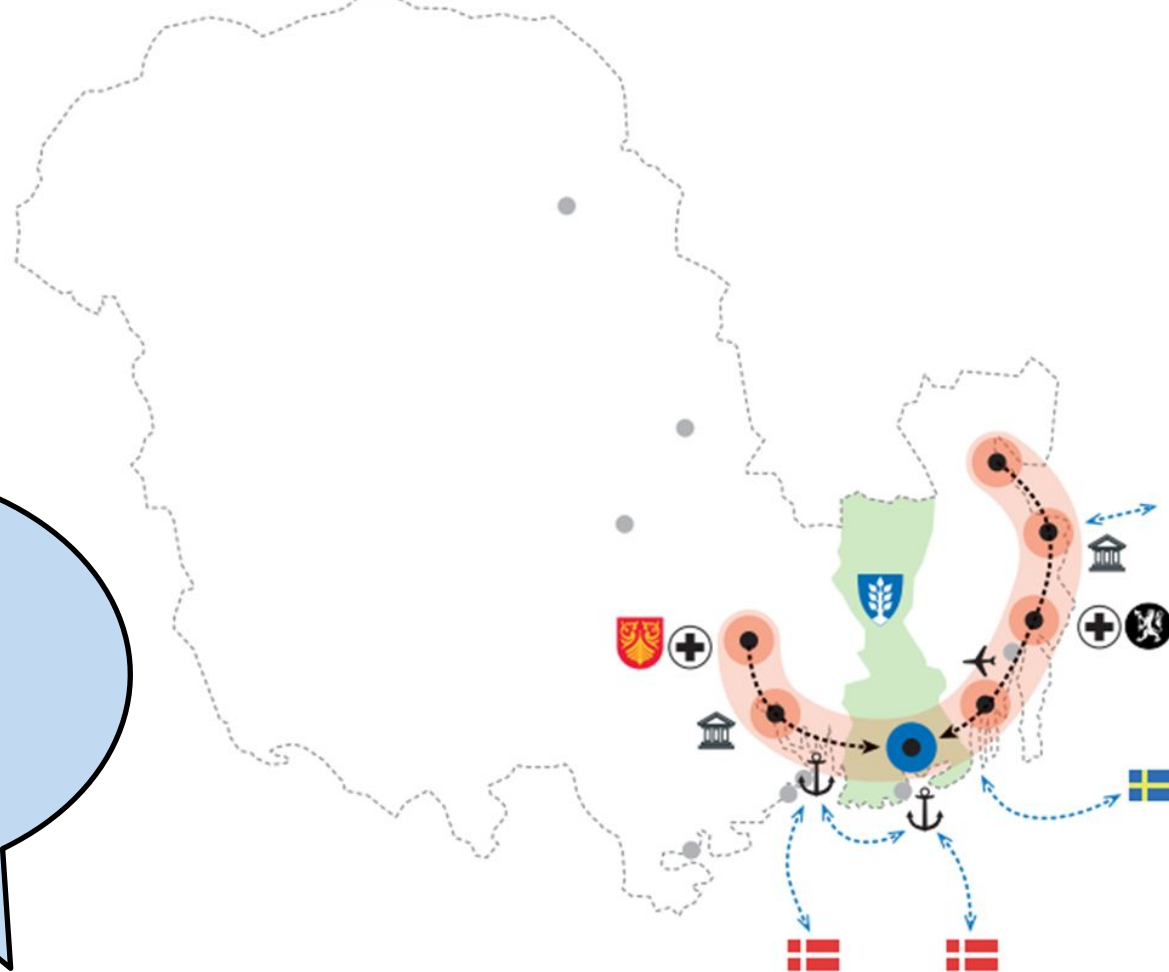

Utrede tiltak for lokalsamfunnsutvikling

- Hvordan utløse økt kraft og kapasitet i lokalsamfunnene som styrker velferd og lokaldemokrati?

**DRIFT:
1 mill årlig**

«Midtpunkt Larvik» - Næringsplanen

Partnerskap med Larvik næringsforening

DRIFT:
Øker satsingen på
læringeplasser
med 6,6 mill pr år
fra 2024

«Våre unge»

Forebyggende tiltak – Tidlig innsats

INVESTERING:
Helsekvartalet
122 mill 2022 - 2025
(Forprosjekt og første
trinn)
Legevakt
60 mill 2022 - 2023
44 sykehjemsplasser
66 mill 2022 - 2025 mill

Beholde dagens kapasitet for institusjonsplasser

1. Bygge akutt senter (legevakt og øyeblikkelig hjelp) starter i 2022
2. Ombygge/bygge 44 nye sykehjemsplasser 2022 - 2025
3. Øke antall plasser i Helsekvartalet 2022 - 2030

**VAR-finansiert:
185,8 mill i 2022**

Rehabilitering vann, avløp, samt renseanlegg Kvelde og Berganmoen

Viktige tiltak for å sikre vannforsyning, avløpshåndtering og belastninger som følge av endret klima

**Finansieres fra
Disposisjonsfond:
28 mill
for perioden
2022 - 2027**

Satsing på samferdsel

Bypakke Larvik - Inter City - Regionbysamarbeidet - Nasjonal transportplan
Premiss for fremtidig verdiskaping og bærekraftige løsninger for fremtidig nærings- og byutvikling, folkehelse, klima og miljø

Tjenesteområde

Helse og mestring

- Følge opp kst vedtak om opptrapping omsorgsplasser med heldøgns bemanning
- Sikre kapasitet på helsehus, sykehjem og hjemmetjenester
- Flere ungdommer skal flytte ut i egne heldøgnsbemannede boliger
- Legetjenestene må sikres da fastlegeordningen er under press
- Betydelig omlegging av lavterskeltilbud med større grad av brukerstyring og frivillighet
- Strukturendringer mellom tjenestene til funksjonshemmede og arbeid /aktivitet
- Optimalisere drift ved arealeffektivisering
- strukturtiltak “flere under samme tak”

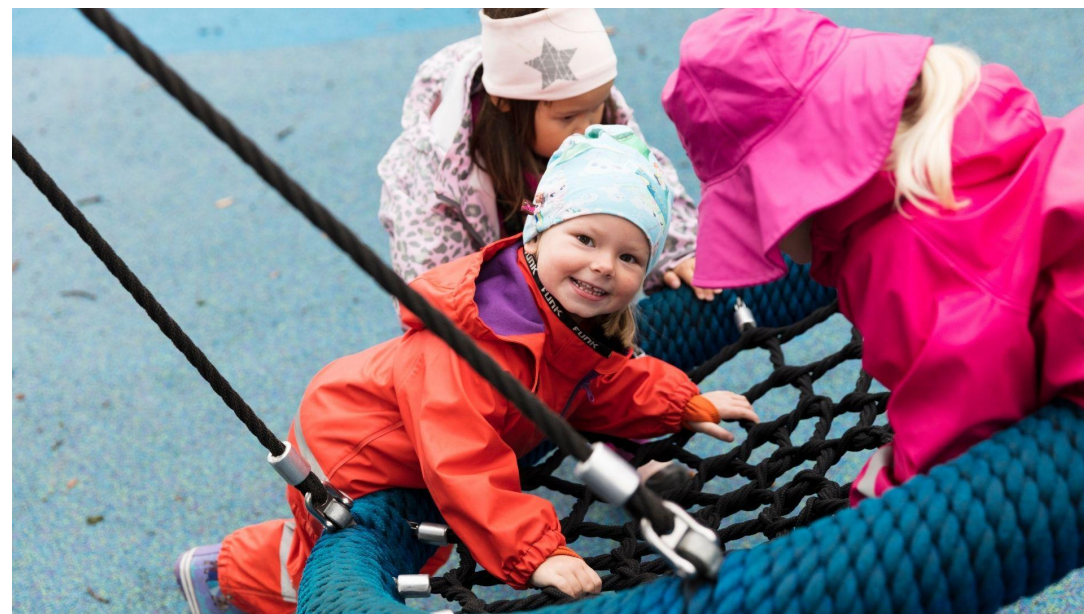
Bærekraften til helse og omsorgstjenestene er kraftig utfordret

Tjenesteområde

Oppvekst og kvalifisering

- Prioritert kjerneoppdraget og de viktigste arenaene for barn og unge
- Opprettholde allerede igangsatte satsinger for tidlig innsats og forebygging
- Effektivisere, samordne og omstrukturere støttetjenestene, herunder familiesentrene.
- Digitalisering barnehager og skole
- Tilskudd til private barnehager øker
- Økt ramme til økonomisk sosialhjelp
- Utrede å legge ned Langestrand skole 2023
- Legge ned Hvarnes skole og barnehage 2022
- Vurdere videre strukturgrep etter gjennomført Behovsanalyser våren 2022

Tjenesteområde

Eiendom og teknisk drift

- Tilpasning til klimaendringene
- Det investeres for 1,5 milliarder i 4-års perioden. Rammebevilgninger, som tar utgangspunkt i kommunalteknisk plan og vedlikeholdsplan for formålsbygg. Investeringer i utstyr og biler.
- Eiendomsstrategi som utgangspunkt for handlingsplaner for:
 - Forvaltning og utvikling av eiendommer og bygg; arealeffektivisering
 - Vedlikeholdsplan for formålsbygg
- Økte rammer til vedlikehold av kommunale veger
- Avvikle dykkerberedskapen

Tjenesteområde

Verdiskaping og stedsutvikling

- Styrke Larviks stedsattraktivitet med mål om økte inntekter.
- Sette kraft bak ønsket byutvikling: Løfte Larviks posisjon og attraktivitet som regionby.
- Fremme innbygger-initiert lokalsamfunnsutvikling
- Samskaping med næringsliv og frivillige
- Samferdselssatsing
- Reduksjon i rammene for kultur

Interne funksjoner

- Videreføre og styrke ordningen med lærlinger
- Styrke arbeidet med dokumentasjon og dokumentkvalitet
- Øke Larvik kommunes andel til Pasientskadeerstatning
- Holde fast ved planene om opprusting Undersbo

Manglende ressurser til kontinuerlig og systematisk forbedrings- og utviklingsarbeid og behov innenfor digitalisering, innovasjon og nye verktøy for å styrke og effektivisere tjenesteområdene

Strukturtiltak og omstilling for forsvarlig drift

Eiendomsskatt for nødvendige investeringer

LAV INNTEKT

Larvik kommune er en lavinntektskommune kompensert til 90% av landsgjennomsnittet (skatt og rammetilskudd)

HØY GJELD

Larvik kommune har høy gjeldsgrad (105% mot anbefalt 75%) – som belaster driftsbudsjettene med 147 mill/år, økende i perioden

DYR STRUKTUR

Larvik kommune har 9 sykehjem
5 av 8 barnehager har 1-2 avdelinger
6 av 14 barneskoler har 1 parallell

EFFEKTIV DRIFT

Larvik kommune drifter tjenestene effektivt, ca 250 mill rimeligere enn sammenlignbare kommuner, og må fortsatt omstille og effektivisere

BEHOV FOR Å DREIE RESSURSBUKEN

Antall innbyggere med behov for institusjon og hjemmetjenester vil dobles neste 20 år
Fallende barnetall i 21 år

BEHOV FOR INVESTERINGER

Larvik kommune har behov for flere investeringer i fremtiden

BEHOV FOR ØKT BEMANNING

Larvik kommune må rekruttere for å bemanne økt behov for sykehjemsplasser og hjemmetjenester

EIENDOMSSKATT

Innføring av eiendomsskatt vil sammen med reduksjon i gjeldsgrad, effektivisering, kutt i tjenester og redusert arealbruk finansiere vedtatte investeringer og nye behov

VÅR PLAN

Omstilling og effektivisering
Redusere gjeld - Styrke inntektene
Innovasjon og kontinuerlig forbedring - Digitalisering
Arealeffektivisering - God struktur
Reduksjon i kvalitet og omfang i tjenestene
Samskaping og frivillighet
Attraktiv arbeidsgiver - Unge i arbeid
Bygge sykehjemsplasser, Helsekvartalet og ny legevakt
Samferdsel, by- og lokalsamfunnsutvikling

Økonomisk situasjon ved utgangen av 2021 og nærmere om forslaget

Økonomi - bakgrunn

- Verdens utfordringer er Norges utfordringer
- Utviklingen i covid 19 styrer fortsatt mye av økonomien
- Globalt nivå: transportkrise, varemangel og økning i priser/rente.
- Fortsatt store konsekvenser av covid 19 i 2022, også i Norge.
- Ny spredning betyr nye kriser

Statsbudsjettet 2022+ tilleggsnummer

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Prop. 1 S

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FORBUDSJETTÅRET 2022

Utgiftskapitler: 1–2, 500–595, 2412, 2445

Inntektskapitler: 3500–3595, 5312, 5446–5447, 5570, 5607, 5615–5616

→ H-2515 N Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2021–2022) +
Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar 2022 +
Grønt hefte

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Prop. 1 S

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FORBUDSJETTÅRET 2022

Utgiftskapitler: 1–2, 500–595, 2412, 2445

Inntektskapitler: 3500–3595, 5312, 5446–5447, 5570, 5607, 5615–5616

Tilråding fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 24. september 2021, +
godkjent i statsråd samme dag, +
(Regjeringen Solberg)

Del I

Innledende del

- Anslag på regnskap 2021 er vanskelig, det er høye skatteinntekter og fortsatt uklarhet knyttet til covid 19.
 - Fortsatt et stramt kommuneopplegg der handlingsrom må skapes lokalt.
 - Behove for tydelige prioriteringer.
 - Korona-kostnader i 2021 skal kompenseres.
 - En større reform i 2022 - barnevern.
- Ny regjering legger frem et tillegg til statsbudsjettforslaget fra regjeringen Solberg. Der kommer ny regjering med sine forslag og korrigeringer.

Opprydding på nyåret - som i tidligere år

- Statsbudsjettet vedtas endelig tett innpå jul.
- Ny regjering vil ha endringer til fremlagt forslag til statsbudsjett.
- Konsekvenser av statsbudsjett og tilleggsnummer tas inn i strategidokumentet gjennom egen sak i første møte i 2022.
- I denne saken tas også enkeltheter i kommunestyrets vedtak opp, dersom det er uklarheter til vedtak eller gjennomføring.

Økonomiske forutsetninger - utgifter

1. Forventet lønnsvekst på 3,2% i 2022 er kompensert.
2. Virksomhetene kompenseres ikke for prisvekst, men får beholde satsøkninger ol. på inntektssiden.
3. Statlige satsinger endringer i statsbudsjettet med beregnet virkning for Larvik kommune er lagt inn med totalt ca 20 mill kr.
4. Rente 1,76% i 2022, 2,27% i 2023, 2,49% i 2024 og 2,53% i 2025.
5. Pensjon budsjettet ut fra anslag fra KLP og SPK.
6. Kommunedirektøren avventer bruk av pensjonsreserve på 190 mill kr, jf tidligere informasjon til kommunestyret.

Økonomiske forutsetninger - inntekter

- Frie inntekter (skatt og rammetilskudd) som i statsbudsjettet.
- Økning i etterfølgende år med 1 % realvekst - som tidligere.
- Betalingssatser øker generelt med kommunal deflator på ca 2,5%

VAR-gebyrer i Larvik kommune 2022:

Abonnement	Larvik 2021	Larvik 2022
Vann bolig over 70 m2	2.688	2.607
Avløp bolig over 70 m2	3.722	3.611
Renovasjon	2.712	3.048
Sum bolig over 70 m2	9.122	9.266

**Øker med
totalt 144 kr
eller 1,6%**

Forslag om eiendomsskatt

- Er beregnet skjematisk ut fra antall skatteobjekter og erfaringstall i andre kommuner.
- Forslaget legger opp til eiendomsskatt på alle objekter.
- Samlet inntekspotensiale fra eiendomsskatt er beregnet til brutto 45 mill kr for hver promille.
- Boliger - brutto verdianslag på 3,0 mill kr pr boligenhet og for fritidseiendommer 2,0 mill kr.
- Obligatorisk reduksjon 30% for boliger.
- Bunnfradrag kr 300 000 for boliger og fritidseiendommer.

Eiendomsskatt totalt: forslag i kroner

- 2022: 1 promille = 45 mill kr
- 2023: 2 Promille = 90 mill kr
- 2024: 2,5 promille = 112,5 mill kr
- 2025: 3,5 promille = 157,5 mill kr

Eiendomsskatt - konkret

- Boligeiendom med formuesverdi på 3 mill kr:
 - 30 % av verdien skal trekkes fra
 - I forslaget er det et bunnfradrag på 300 000 kr
 - Dette gir et grunnlag for beskatning på 1,8 mill kr
 - Eiendomsskatt 2022: 1 800 kr ved 1 promille
 - Eiendomsskatt 2025: 6 300 kr ved 3,5 promille
- Hytte med formuesverdi på 2 mill kr:
 - Eiendomsskatt 2022: 1 100 kr ved 1 promille
 - Eiendomsskatt 2025: 3 850 kr ved 3,5 promille

Eiendomsskatt - totalt

EIENDOMSSKATT - INNTEKTSANSLAG 2022			
Anslag basert på skattesats 1 promille			
Eiendomstype	Antall	Anslag gj.snittsverdi	Skatteinntekt
Boliger (boenheter)	21 500	1 800 000	38 700 000
Fritidsboliger	4 300	1 100 000	4 730 000
Landbrukseiendommer	900	2 000 000	1 800 000
Næringseiendommer inkl verker og bruk	650	1 000 000	650 000
Sum	27 350		45 880 000

Eiendomsskatt - andre forhold

- Det er en viss usikkerhet rundt beregningene knyttet til hva som er formuesverdier på bolig/fritidsbolig nå.
- Verdiene er trolig større enn hva som er brukt i forslaget.
- Høyere inntekter enn forutsatt vil bety at skattesatsen kan korrigeres ned.
- Det er beløpene som er viktig for å kunne gjennomføre tiltakene i strategidokumentet (ikke skattesatsen)

Alternativ til kommunedirektørens forslag

- Kommunedirektøren har et forslag til strategidokument 2022-2025.
- I forslaget er det beskrevet to ulike alternativer.
 - **Alternativ 1:** Dersom kommunestyret velger å sette spørsmålet om eiendomsskatt på vent til 2024 (etter kommunevalget 2023)
 - **Alternativ 2:** Dersom kommunestyret velger en løsning der eiendomsskatt tas helt ut.

Kommunedirektøren vurderer begge alternativene som gjennomførbare, men de innebærer i varierende grad redusert kvalitet og omfang i tjenestene, omfattende strukturtiltak og betydelig svakere finansiell status. Forsvarligheten i alternativ 2 vil også være avhengig av at det kommer nye forslag som i dag ikke er kjent/vurdert som kan finansiere nødvendige sykehjemsplasser/tiltak innenfor særlig helse og mestring.

Alternativ 1: Eiendomsskatt fra 2024

- Behov for inndekning (netto) i forhold til forslaget:
2022: 30 mill kr, 2023: 85 mill kr, 2024: 82,5 mill kr, 2025: 72,5 mill kr
- Alternativ 1 peker på muligheten for å sikre tjenestene og H-kvartalet gjennom to års utsettelse av en del tiltak, jf illustrasjon i egen liste.
- Eiendomsskatt vil på sikt også sikre videre utbygging innenfor tjenestene.
- Forsvarlighet i tjenestene vil være vanskelig i ytterligere to år.
- Merforbruksproblemene vil være til stede i ytterligere to år.

Illustrasjon av alternativ 1

- Med dette alternativet faller inntektene fra eiendomsskatt bort i 2022 og 2023.

Reduserte investeringer:	2022	2023	2024	2025
Ny legevakt	-15 000	-45 000		
44 nye heldøgns omsorgsplasser i eksisterende bygningsmasse	-18 000	-22 500	-15 000	-10 500
Helsekvartalet	-5 000	-5 000	-55 000	-45 000
Sum:	-38 000	-72 500	-70 000	-55 500

- Dette er investeringer som har til dels betydelige driftsutgifter knyttet til seg.
- I tillegg vil det være konsekvenser på renter og avdrag i perioden.

Administrasjonen bistår gjerne med nøyaktig beregning av disse effektene.

Alternativ 2: Eiendomsskatt innføres ikke

- Behov for inndekning (netto) i forhold til forslaget:
2022: 30 mill kr, 2023: 85 mill kr, 2024: 112,5 mill kr, 157,5 mill kr
- Kommunedirektøren peker på at vi i dette tilfellet ikke i tilstrekkelig grad sikrer tjenestene og H-kvartalet, jf illustrasjon i egen liste.
- Utvidelse av flere tjenester stoppes.
- Helt bortfall av eiendomsskatt i perioden vil øke behovet for andre tiltak, som ikke er gjennomgått i forslaget.
- Forsvarligheten kan, etter kommunedirektørens vurdering, bli vanskelig å opprettholde.
- Problematikken knyttet til merforbruk forsterkes.

Illustrasjon av tiltak (alternativ 2) til erstatning for eiendomsskatt

Reduserte driftstiltak:	2022	2023	2024	2025
Økt styrking hjemmetjenester	-3 700	-3 700	-3 700	-4 700
Styrke bemanning Helsehus, Byskogen	-6 750	-6 750	-6 750	-6 750
Etablere barneboliger	-4 400	-6 600	-6 600	-6 600
Etablere ungdommer i avlastning og omsorgsboliger	-4 750	-6 750	-7 250	-7 750
Drift 44 nye sykehjemsp. i eksist. bygningsmasse, jfr. KST 089/21 (inkl tidligere vedtatt økning)	-11 750	-38 500	-54 000	-65 500
Helsekvartalet, nye sykehjemsplasser				-48 000
Barnehage - inndecking av spesialpedagogiske tiltak	-9 300	-9 000	-8 700	-8 400
Tilstandskartlegging av sentrale bygg	-2 000	-2 000		
Sum:	-42 750	-65 900	-87 000	-147 700

Omstillingsprosjekt: Handlingsrom 2025 - mer enn eiendomsskatt!

Areal - struktur - drift

Vi bruker lupen på alle forhold. Det er lagt inn effekter med:

2022 - 7 mill kr

2023 - 12 mill kr

2024 - 17 mill kr

2025 - 17 mill kr

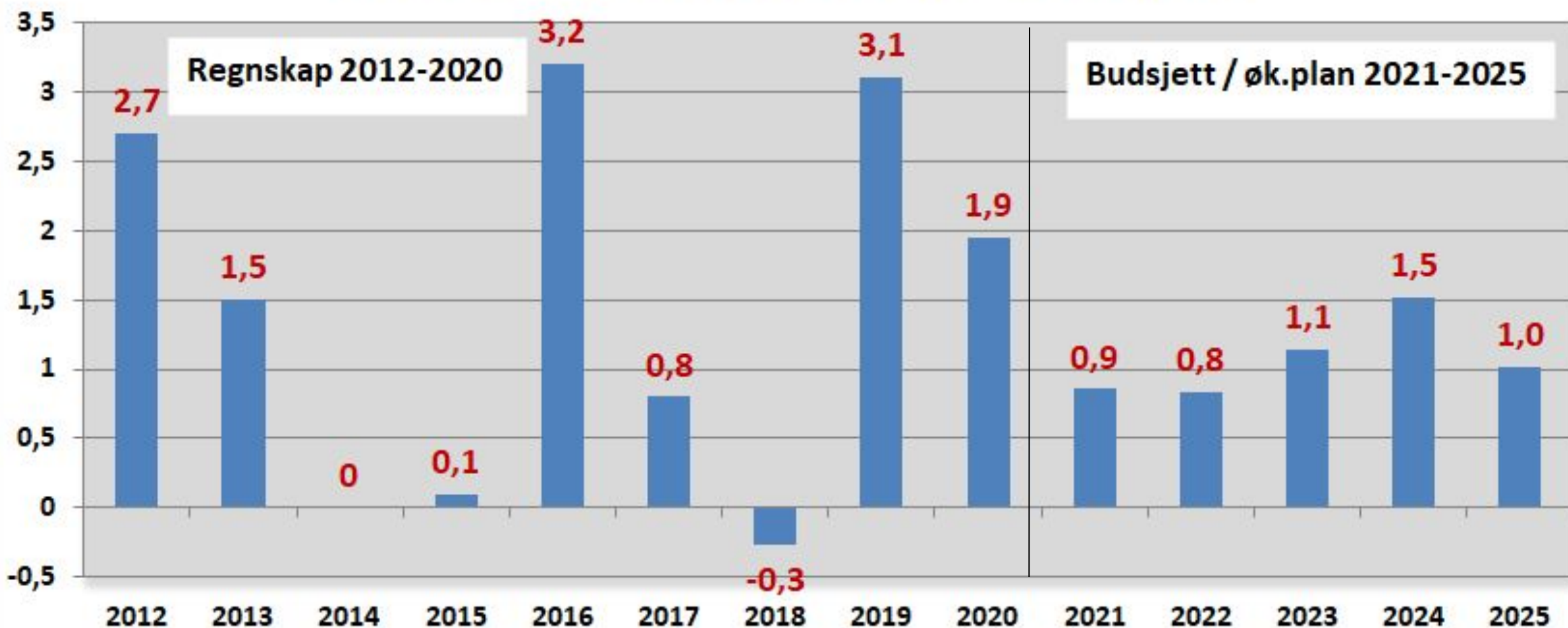

Noen sentrale økonomitall:

	2022	2023	2024	2025
Resultatgrad	0,84%	1,15%	1,52%	1,02%
Netto driftsresultat	31 539	44 119	59 331	40 428
Eiendomsskatt	30 000	85 000	112 500	157 500
Areal - struktur - drift	7 328	11 817	16 611	16 611
Disposisjonsfond fri del kr	287 468	262 893	257 762	265 038
Disposisjonsfond fri del %	7,62%	6,83%	6,61%	6,67%

Netto driftsresultat i % av brutto driftsutgifter

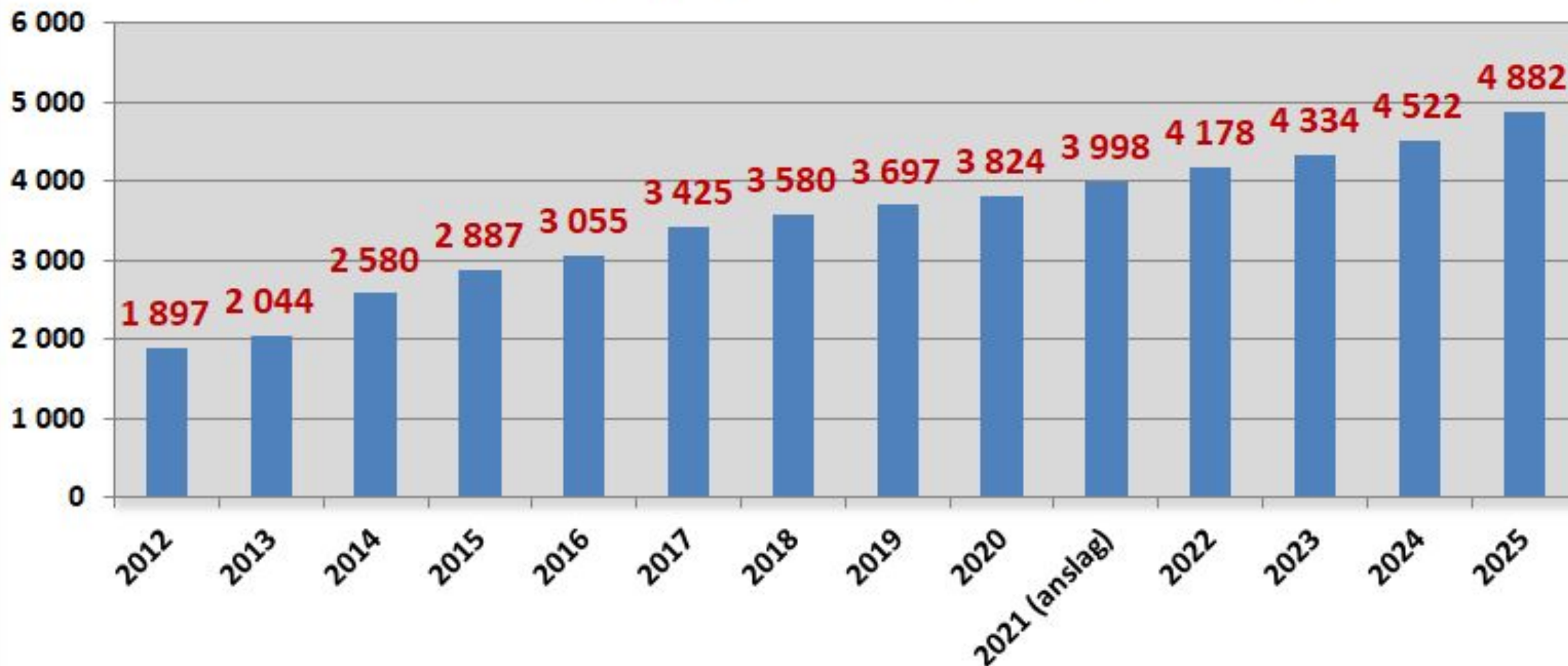
Utvikling i disposisjonsfond 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Regnskap 2020 - totalt	351 829					
Inngående balanse "fri del"		275 670	305 400	287 468	262 893	257 762
Avsetning i strat dok		29 730	31 539	44 119	59 331	40 428
Bruk i strat dok - egenkapital		0	49 471	68 694	64 462	33 152
Utgående balanse		305 400	287 468	262 893	257 762	265 038
Totale driftsinntekter:		3 631 211	3 773 913	3 848 258	3 900 308	3 975 007
Dispfond i %:		8,41%	7,62%	6,83%	6,61%	6,67%

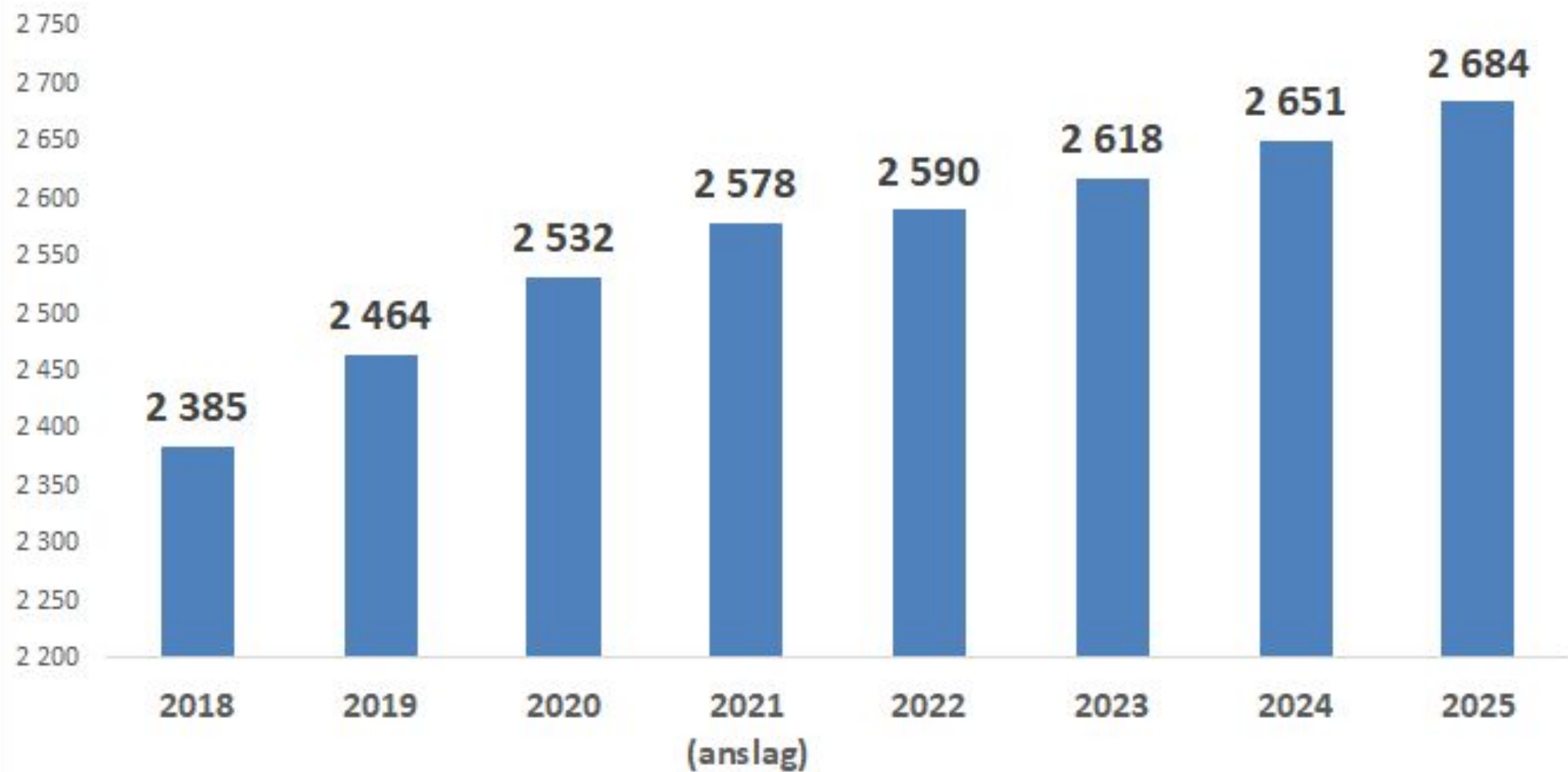
I 2022 ligger det inne egenkapital til investeringer og 28 mill kr til samferdselssatsing.

Larvik kommune - gjeld i mill kr (uten formidlingslån fra Husbanken)

Larvik kommune - Kjernegjeld i mill kr

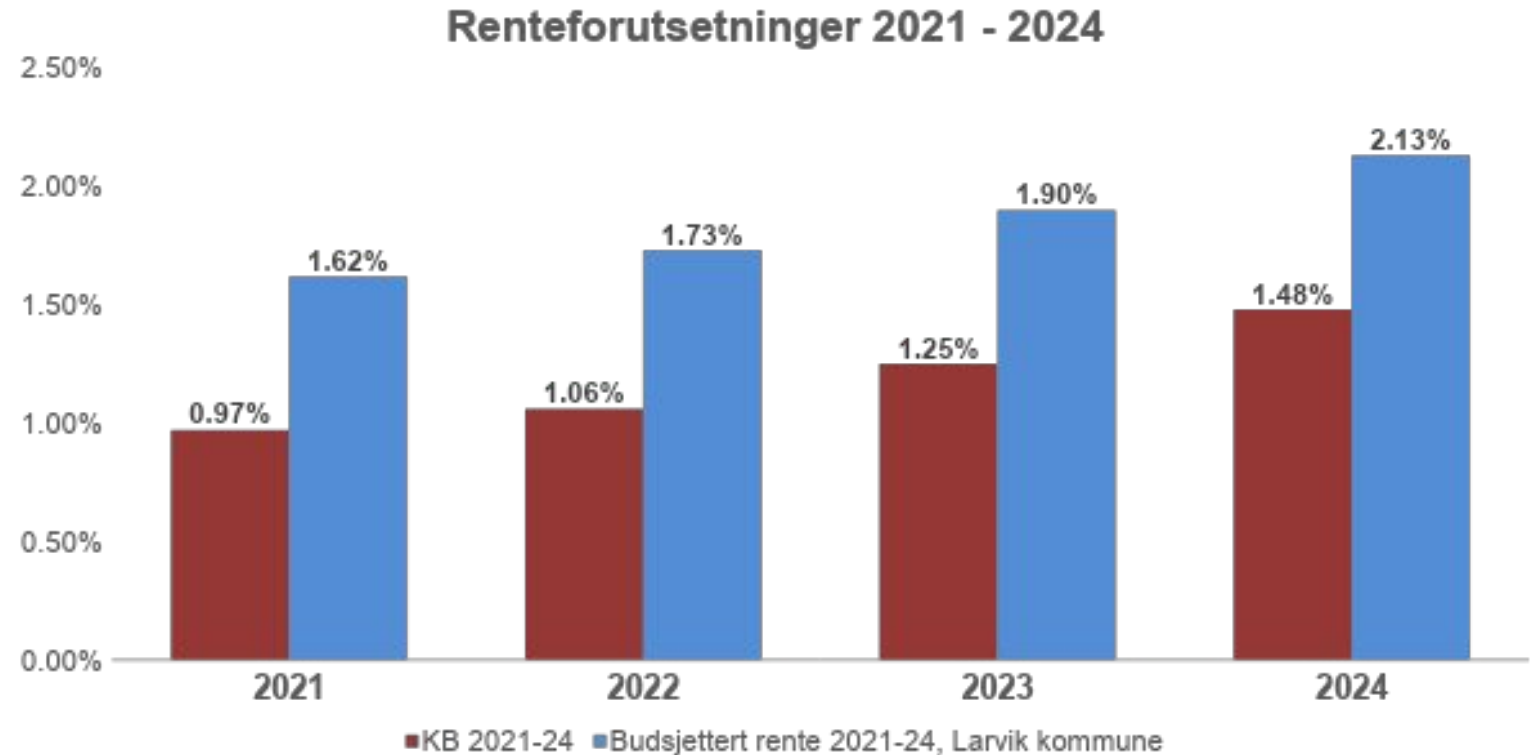
Norges Banks styringsrente

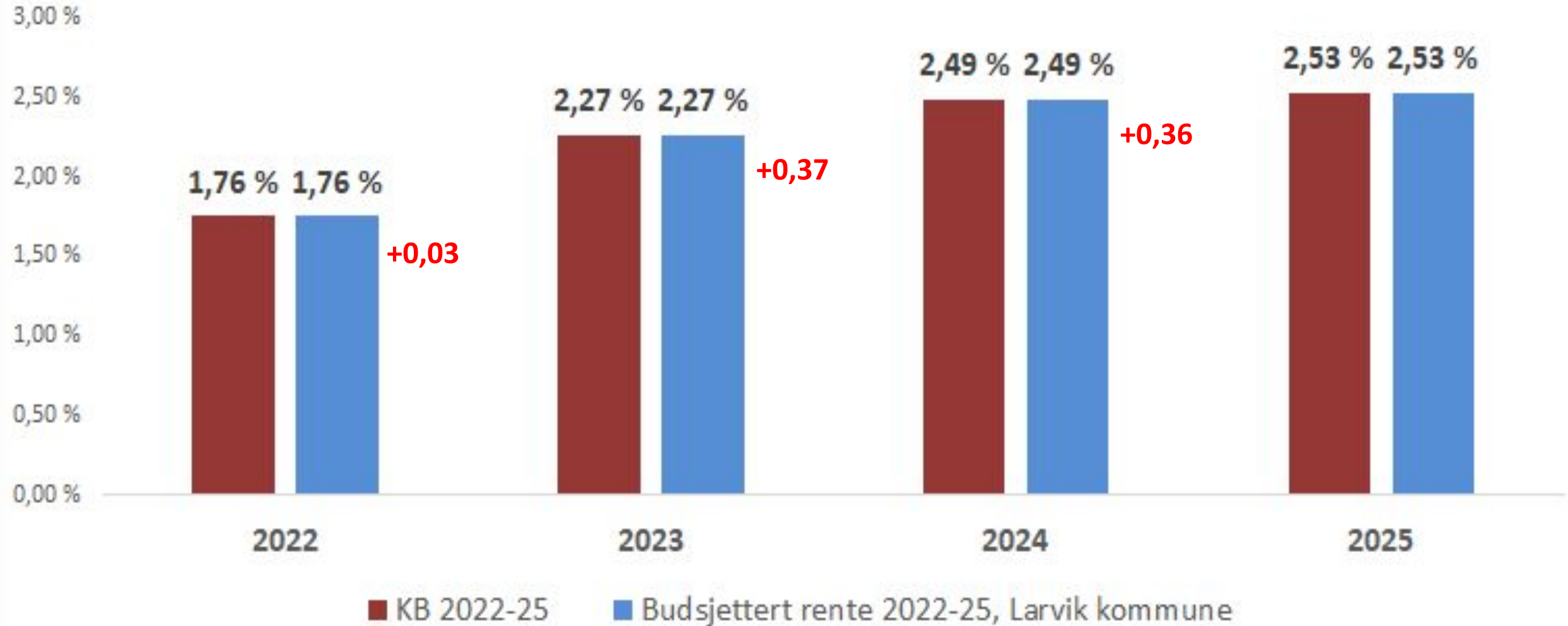
Vi gjør våre egne vurderinger - eksempel rente

For et år siden

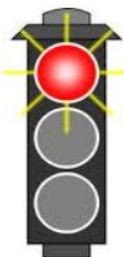
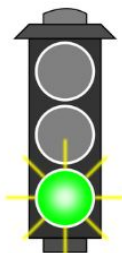
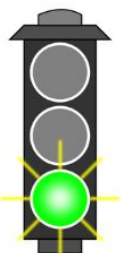
Våre antagelser om renteutviklingen var i fjor avvikende, men vi fikk rett. Dette fører til et betydelig mindre behov for korreksjon av rentene de neste åra.

Renteforutsetninger 2022 - 2025

Status økonomiske styringsmål:

1. Netto driftsresultat skal opp til 1,5% - dvs 55 mill kr i 2024. OK i 2024 - noe svakere i 2025.
2. «Fri» del av disposisjonsfondet skal være på minst 5% av driftsinntektene = ca 182 mill kr. Er på 7,5 %, tilsvarende 275 mill kr i dag (regnskap 2020). Ved utgangen av 2025 6,67%.
3. Handlingsregel gjeld: kjernegjelden skal ikke vokse mer enn kommunens frie inntekter. Minst 15% egenkapital i prosjektene. Vekst OK og egenkapital OK i 2022-2025.
4. Nivået på kjernegjeld: kjernegjelden skal på sikt ikke utgjøre mer enn 70% av de frie inntektene, ref KST-vedtak 15.09.21. Ligger på ca 93%.

Forslagets styrker

- Tar demografiutviklingen på alvor og bygger tjenester for fremtiden:
 - Legevakt, helsekvartal, sykehjemsplasser, omsorgsboliger m.v
- Den finansielle styrken er ivaretatt
 - Resultat – handlingsregel - reserver - kjernegjeld
- Trygg budsjettering – usikre reserver er ikke tatt inn
 - Realistiske renter og avdrag, rammetilskudd og skatt i tråd med statsbudsjettet, pensjonsreserve røres ikke.
- Styrker grunnlaget for forsvarlige tjenester i fremtiden.
- Legger grunnlag for forutsigbarhet og økt gjennomføringskraft

Forslagets svakheter

- Vi vedlikeholder vei-, og byggkapitalen for dårlig
- Vi må investere mer i de ansatte for å møte fremtidens krav
- Ikke satt av nok midler til omstilling og innovasjon
- Økt usikkerhet rundt skatteinntekter og kommunal prisstigning etter forutsetningene i statsbudsjettet
 - prisstigning
 - skatteøre

Videre behandling, tilgjengelig materiale og spørsmål

- Sak “Strategidokument 2022-2025” sendes ut 15. nov.
- Rådene tirsdag 23. nov.
- Hovedutvalg onsdag 24. nov.
- Formannskapet onsdag 1. des.
(høring i 14 dager)
- Kommunestyret onsdag 15. des.

Strategidokumentet - hvor?

- Kun på digital form - tilgjengelig fra i ettermiddag!
- Strategidokument i PDF-format – ligger på iPad.
- Strategidokument PDF og WEB-versjon – ligger på hjemmesiden.
- Bruk QR-kode
- WEB-versjonen anbefales og den ligger sammen med oversikt over lovpålagte og ikke lovpålagte oppgaver pluss diverse analyser av tjenester og demografi her:

<https://www.larvik.kommune.no/administrasjon/planer-og-strategier/strategidokument/>

Spørsmålsordningen

- **Vi kjører vår etablerte spørsmål/svar-ordning slik:**
 - **Alle medlemmer i politiske organer som behandler forslaget kan stille spørsmål.**
 - **Konkrete fakta-spørsmål (ikke utredninger) sendes direkte til:**
paul.hellenes@larvik.kommune.no
-
- Alt offentliggjøres på kommunens hjemmesider hver fredag (ikke mail).
 - Siste utsending er planlagt til fredag 10. desember.
 - Gruppeledere anmodes om å koordinere spørsmålene internt i partiene.

“Du vet når en tulipan henger med huet,
og så trækker du den inn blant de andre for at den
skal stå oppreist.
Et sånt samfunn vil jeg ha.”

Ingrid Ovedie Volden

